

Sporveien Trikken AS
Postboks 2857 Tøyen
0608 OSLO

Att.:

Saksbehandler: Erik Eie, 22 99 59 25
Vår ref.: 24/1094-16
Deres ref.:
Dato: 20.12.2024

Tilsyn 24/1094 - Oversendelse av tilsynsrapport med vedtak

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et tilsyn av Sporveien Trikken AS. Tilsynet ble gjennomført fysisk på Sporveien Trikken AS sin lokasjon på Grefsen. Åpningsmøtet ble avholdt 21.10.2024, intervjuer i perioden 21.10–23.10.2024 og sluttmøtet 25.10.2024 digitalt via MS Teams.

Vårt revisjonslag bestod av Erik Eie (tilsynsleder), Katherine Hui (fagrevisor), Tom Helsinghof (fagrevisor) og Mari Eline Hessen Vadla (fagrevisor).

Kontaktperson fra virksomheten var: Sikkerhets- og teknikksjef Leif Larsen.

Tema for tilsynet var sikkerhetsstyring, inkludert rapportering og oppfølging av hendelser, oppfølging og effektevaluering av tiltak og risikovurderinger med søkelys på infrastruktur, kjøretøy og fremføring. Vår vurdering er at målene for dette tilsynet ble oppnådd.

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Vårt hovedinntrykk innenfor de områder som ble vurdert i tilsynet, er at oppdatering og etterlevelse av sikkerhetsstyringssystemet er noe mangelfull. Det er noe manglende samsvar mellom dokumentasjon og praksis. I tillegg er effektevalueringen som ble påpekt under vårt tilsyn i 2022, påbegynt først i 2024.

Under tilsynet framstod intervjuobjektene som engasjerte og kompetente innen sine ansvarsområder.

Denne tilsynsrapporten inneholder fire varsler om vedtak og ett annet forhold.

Vi mottok deres innspill og kommentarer til utkastet til tilsynsrapport innen fristen 06.12.2024. Disse er gjengitt i vår omtale av de enkelte vedtakene nedenfor.

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra rapporten er mottatt. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Vi forventer at dere velger en systematisk og helhetlig tilnærming i oppfølgingen av vedtakene, og ikke bare korrigerer de enkelte mangler som beskrives i revisjonsfunnene.

Vi ønsker derfor å minne om hvor viktig det er å analysere de direkte og bakenforliggende årsakene til avvikene som blir angitt i rapporten, samt å evaluere effekten av tiltakene i ettertid, i henhold til kravene i kravforskriften § 7-4 andre ledd. Dette er noe vi kan be om dokumentasjon på, som en del av vår oppfølging av tilsynet.

Se ellers veiledning på våre hjemmesider om [oppfølging av avvik og uønskede hendelser](#) og [gjennomføring og oppfølging av tilsyn](#).

Vedtak

1. Vedtak om styring og kontroll på dokumentasjon i styringssystemet

Vi har fattet følgende vedtak:

Sporveien Trikken AS skal innen 21.02.2025 redegjøre for hvordan dere har styring og kontroll på versjoner, referansenummer og dokumentnummer på dokumenter i sikkerhetsstyringssystemet.

Sporveien Trikken AS skal innen 21.02.2025 oversende interne bestemmelser som sikrer at endringer av dokumenter i sikkerhetsstyringssystemet er styrte og sporbare.

Hva regelverket sier

Jernbanevirksomheten skal ha en oppdatert oversikt over alle bestemmelser i sikkerhetsstyringssystemet, der blant annet status for gyldighet for bestemmelsene er angitt. Dokumentasjonen skal være styrt og sporbar. Jernbanevirksomheten skal ha bestemmelser om styring og kontroll av dokumenter som inngår i sikkerhetsstyringssystemet. Dette følger av kravforskriften § 3-2 andre og tredje ledd.

Hva vi fant under tilsynet

1. Sporveien Trikken AS har mangler i dokumentasjonen i styringssystemet. Eksempler:
 - A. I versjonsloggen i dokument S-P-2 Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS (D10577) versjon 3.01 er gyldighet satt til 23.08.2024. Dette dokumentet er utdatert.
 - B. I dokumentet S-P-2 Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS (D10577) versjon 3.01 er det referert til konserndokumentene K-L-SO-11-1-2 Registrering og behandling av avvik og K-L-SO-11-1-1 Oversikt avviksbehandling - hvor og hvordan. Disse dokumentene er utdatert.
 - C. Stillingsbeskrivelse til Trafikksikkerhetssjef dok.nr. D14406, ref.nr. S-A-SB-3-1-5 er ikke datert og godkjent.
 - D. Stillingsbeskrivelse til Teknisk sjef sporvogn, dok.nr. D11361, ref.nr. S-A-SB-3-4 er ikke godkjent.
 - E. Stillingsbeskrivelse til Seksjonsleder trikken, dok.nr. D14464, ref.nr. S-A-SB-6-F-5 er ikke datert og godkjent.

- F. Stillingsbeskrivelse til Vognførere, dok.nr. D02191, ref.nr. S-A-SB-6-F-6 er ikke datert og godkjent.

Merknad 1: Sporveien Trikken AS opplyste i intervjuer at de har et system for å ha kontroll på utløpsdato for dokumenter i styringssystemet.

Merknad 2: Sporveien Trikken AS oversendte etter sluttmøtet den 25.10.2024 en del dokumenter som de mente var oversendt i feil versjon opprinnelig. Oversendelsen er kommentert under.

Deres uttalelse til varsel om vedtak

Vi har mottatt følgende uttalelse og tilbakemelding til varsel om vedtak:

«Mangler i oversendt dokumentasjonen anses som en inkurie ved utdrag fra styringssystemet, ikke at avvik fra kravforskriften § 3-2 andre og tredje ledd, da Sporveien Trikkens styringssystem EK-kvalitetshåndbok ivaretar forannevnte krav, jf. prosedyre S-S1-1 Forvaltning av styringssystemet i Sporveien Trikken tilsendt til Statens jernbanetilsyn i forbindelse med tilsynet. Det varslede vedtaket anses å ha lagt feil fakta til grunn og ansees som urimelig og unødvendig.»

Vår vurdering

Kravforskriften § 3-2 sier at dere skal ha en oppdatert oversikt over alle bestemmelser i sikkerhetsstyringssystemet der blant annet status for gyldighet for bestemmelsene er angitt. Videre skal dokumentasjonen være styrt og sporbar. Dere skal også ha bestemmelser om styring og kontroll av dokumenter som inngår i sikkerhetsstyringssystemet.

Vi fikk tilsendt dokumentasjonen vi ba om i tilsynsvarselet den 02.09.2024, med blant annet «Oversikt over dokumenter som inngår i sikkerhetsstyringssystemet» og dokumentet S-P-2 Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS (D10577) versjon 3.01. På sluttmøtet den 25.10.2025 fikk vi opplyst at vi hadde fått oversendt feil versjon av dokumentet, og Sporveien Trikken AS sendte over versjon 4.0 datert 21.10.2024. I versjon 3.01 var det referert til konserndokumentene, K-L-SO-11-1-2 Registrering og behandling av avvik og K-L-SO-11-1-1 Oversikt avviksbehandling – hvor og hvordan, som vi ba om å få oversendt den 17.10.2024. Vi fikk den 18.10.2024 beskjed på e-post om at disse dokumentene var utdaterte og erstattet med andre. Det fremgår av versjonsloggen til versjon 3.01 at dokumentet er gyldig til 23.08.2024. Versjon 4.0 datert 21.10.2024 korrigerer disse feilene.

Den 07.10.2024 sendte vi over revisjonsplan, og ba om stillingsbeskrivelser på personer som skulle intervjues. Vi fikk oversendt blant annet *Stillingsbeskrivelse til:*

- *Teknisk sjef sporvogn*, dok.nr. D11361,
- *Vognførere*, dok.nr. D02191 og
- *Seksjonsleder trikken*, dok.nr. D14464.

Stillingsbeskrivelse til Trafikksikkerhetssjef, dok.nr. D14406 manglet i oversendelsen. Vi fikk denne ettersendt 18.10.2024. Sistnevnte dokument med ref.nr. S-A-SB-3-1-5 finnes ikke i «Oversikt over dokumenter som inngår i sikkerhetsstyringssystemet» som vi mottok 02.09.2024. I oversikten finnes et dokument med ref.nr S-A-SB-3-1 som heter *Trafikksikkerhetssjef*.

Vi fikk oversendt de ovennevnte fire stillingsbeskrivelsene på nytt etter sluttmøtet 25.10.2024, da Sporveien Trikken i dette møtet oppga at de hadde oversendt feil versjoner av disse dokumentene tidligere. Dokumentet:

- *Stillingsbeskrivelse til Trafikksikkerhetssjef*, dok.nr. D14406, har etter sluttmøtet fått versjon 1.00, og datert 25.10.2024, dvs. samme dag som sluttmøtet, i tillegg har det fått nytt referansenummer S-A-SB-3-4 (samme ref.nr. som stillingsbeskrivelse teknisk sjef sporvogn).
- *Stillingsbeskrivelse til Teknisk sjef sporvogn*, dok.nr. D11361 fikk vi oversendt godkjent versjon 1.0, mot tidligere mottatt versjon 1.01, begge versjoner datert 11.05.2020.
- *Stillingsbeskrivelse til Seksjonsleder trikken*, dok.nr. D14464 har fått versjon 1.00, og datert 25.10.2024, dvs. samme dag som sluttmøtet.
- *Stillingsbeskrivelse til Vognførere*, dok.nr. D02191 har fortsatt versjon 8.00, og er datert 25.10.2024, dvs. samme dag som sluttmøtet. I tillegg har det fått nytt referansenummer S-A-SB-6-F-2, men har samme dok.nr D02191. Det nye referansenummeret S-A-SB-6-F-2 har i listen «Oversikt over dokumenter som inngår i sikkerhetsstyringssystemet» tittel «Seksjonsleder B».

De fleste av dokumentene mottatt etter sluttmøtet vurderer vi som retting av revisjonsfunn. Feilsendte dokumenter kan tyde på at Sporveien Trikken AS har manglende styring og kontroll i sikkerhetsstyringssystemet ettersom ansatte kan hente ut ikke-gyldige versjoner av dokumenter. Dette anser vi som et avvik fra kravforskriften § 3-2 andre og tredje ledd.

Dere skriver i uttalelsen til varselet om vedtak at manglene i oversendte dokumenter er en inkurie ved utdrag fra styringssystemet. I tillegg refererer dere til prosedyre S-S1-1 *Forvaltning av styringssystemet i Sporveien Trikken* som dere legger til grunn at vi har mottatt under tilsynet. Vi kan ikke se å ha mottatt prosedyre S-S1-1 verken i første oversendelse av dokumentasjon eller i senere oversendelser. Dere uttaler videre at Sporveien Trikkens styringssystem *EK-kvalitetshåndbok* tilfredsstiller kravene. Oversendelsen etter sluttmøtet viser at våre funn, som er stikkprøvebasert, er lukket under tilsynet og etter sluttmøtet. Oversendt dokumentasjon etter sluttmøtet viser at referansenumrene på dokumentene kan endre seg ved endring av versjon. I tillegg er referansenummer blitt det samme som allerede eksisterende dokumenter i styringssystemet. Funnene viser at dere ikke har tilstrekkelig kontroll over dokumenterte opplysninger knyttet til sikkerhetsstyringssystemet. Dette kan potensielt påvirke virksomhetens evne til å sikre at kritiske dokumenter er aktuelle, tilgjengelige og korrekt versjonsstyrte, noe som er essensielt for å opprettholde et velfungerende sikkerhetsstyringssystem.

Vi gjør oppmerksom på at vårt tilsyn er stikkprøvebasert, og dokumentene nevnt i våre funn over er eksempler fra det utvalget dokumenter vi mottok. Vi forventer at dere velger en systematisk og helhetlig tilnærming i oppfølgingen av funnene, og ikke bare korrigerer de enkelte mangler som beskrives i revisjonsfunnene.

Basert på vår vurdering av deres uttalelse har vi ikke funnet grunn til å endre på det varslede vedtaket.

2. Vedtak om risikovurderinger

Vi har fattet følgende vedtak:

Det er skjedd endringer i forutsetninger og avgrensninger etter at «Overordnet risikoanalyse 2018» versjon 1.0 ble utarbeidet. Sporveien Trikken AS må innen 21.02.2025 sende oss oppdatert risikovurdering som ivaretar disse endringene.

Hva regelverket sier

Ved endringer i forutsetninger eller avgrensninger av risikovurderinger, eller når det foreligger annen ny kunnskap av betydning for vurderingene, skal risikovurderingene oppdateres. Dette følger av kravforskriften § 6-2 andre ledd.

Hva vi fant under tilsynet

1. Overordnet risikoanalyse 2018 versjon 1.0 (dok.nr.19-00609-1) er ikke oppdatert med tanke på endringer av forutsetninger og avgrensninger slik risikoanalysen selv angir, eksempelvis:
 - A. I del 1 Beskrivelse og metodikk – Versjon 1.0, kap 1.1 står det: *Dette innebærer å utarbeide en overordnet risikoanalyse som skal oppdateres ved vesentlige ruteendringer eller når nytt vognmateriell eller ny kjørevei tas i bruk.*
 - B. I del 1, kapittel 2.5 står det: *Risikoanalysen begrenser seg til Sporveien Trikkens to vogntyper som i dag er i trafikk; SL79 og SL95.*

Virksomhetens uttalelse til varsel om vedtak

Vi har mottatt følgende uttalelse og tilbakemelding til varsel om vedtak:

«Tilsynet henviser i sitt funn til tekst som står i den overordnede risikoanalyse. Dette er et av resultatdokumentene, jf. prosedyre S-S1-1 Forvaltning av styringssystemet i Sporveien Trikken, for å dokumentere krav om risikoanalyser i S-P-2 Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS. Begge forannevnte dokumenter er tilsendt Statens jernbanetilsyn i forbindelse med tilsynet.

Den overordnede risikoanalysen fra 2018 har vært gjenstand for vurdering og oppdatering besluttet utsatt til 2026 eller inntil 7 år. Vurderingen ble tilsendt Statens jernbanetilsyn i forbindelse med tilsynet. Det er Sporveien Trikken som har kompetanse til å gjennomføre en slik vurdering. Det foreligger ingen avvik fra kravforskriften § 6-2 andre ledd og varslet vedtaket anses som urimelig og unødvendig. Vi vil selvfølgelig oversende overordnede risikoanalyse når den er ferdigstilt i 2026.»

Vår vurdering

Den overordnede risikoanalysen skal gi det overordnede risikobildet av trikkedriften (ifølge dokumentet S-P-2 Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS). Vi ba i tilsynsvarselet om dokumentasjon som beskriver overordnet risikovurdering for virksomheten og fikk tilsendt «Overordnet risikoanalyse 2018» rev. 1.0. Dokumentet fremstår ut fra både tittel og innhold som Sporveien Trikkens overordnede risikoanalyse.

Etter vårt syn er dokumentet «Overordnet risikoanalyse 2018» ikke tilstrekkelig oppdatert med tanke på endrede forutsetninger eller avgrensninger for analysen. For eksempel er ny vogntype SL18 ikke omfattet av risikoanalysen. I dokumentet fremgår det at analysen kun gjelder for SL79 og SL95, og at den må oppdateres når nytt vognmateriell tas i bruk. Det står i innledningen at «det er i liten grad tatt hensyn til forskjellen mellom de to sporvognstypene SL79 og SL95», men det er likevel beskrevet hendelsestyper som er avhengig av type vognmateriell.

Dette gjelder eksempelvis risiko ved av- og påstigning, avsporingsfare, bremsesvikt, brann/røykutvikling etc. I analysen er det også vurdert økt risiko fra 2013 til 2018 på grunn av økt aktivitet, økt hastighet, økt bruk av sykler, etc. Tilsvarende vurdering er ikke gjort for endringer i trafikkbildet etter 2018. Vi forventer at den overordnede risikoanalysen som refereres til i dokumentet S-P-2 *Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS*, er et gyldig dokument, det vil si at endrede forutsetninger og avgrensninger ivaretas.

Dere skriver i uttalelsen til varselet om vedtak at vi skal ha mottatt prosedyre S-S1-1 *Forvaltning av styringssystemet i Sporveien Trikken*. Vi kan ikke se å ha mottatt prosedyre S-S1-1, verken i første oversendelse av dokumentasjon eller i senere oversendelser. Vurderingen av hvorvidt det var nødvendig å oppdatere analysen ble gjort i ledermøte 22.10.2024, og dokumentert gjennom et skjema for ledermøtesaker. I tillegg er kravet om vurdering av oppdatering av risikoanalysen et virksomhetsinternt krav. Kravforskriften § 6-2 andre ledd er tydelig på at ved endringer i forutsetninger eller avgrensninger av risikovurderinger, eller når det foreligger annen ny kunnskap av betydning for vurderingene, skal risikovurderingene oppdateres. Selv om «Overordnet risikoanalyse 2018» er det dere beskriver som et resultatdokument, fremgår det ikke av dokumentet om endrede forutsetninger og avgrensninger har noen innvirkning på analysen.

Basert på vår vurdering av deres uttalelse har vi ikke funnet grunn til å endre på det varslede vedtaket.

Dokumentet *Overordnet risikoanalyse 2018* versjon 1.0 ivaretar ikke endringer i forutsetninger og avgrensninger ut fra dagens situasjon. Dette er et avvik fra kravforskriften § 6-2 andre ledd.

3. Vedtak om oppfølging av interne bestemmelser

Vi har fattet følgende vedtak:

Sporveien Trikken AS må ha et system som sikrer at dere følger interne bestemmelser. Avvik fra disse må behandles.

Sporveien Trikken AS må innen 21.02.2025 redegjøre for hvordan dere sikrer at interne bestemmelser følges og avvik behandles.

Hva regelverket sier

Jernbanevirksomheten skal registrere og følge opp avvik fra jernbanelovgivningen og interne bestemmelser. Det skal tas stilling til avvikenens betydning for sikkerheten, både enkeltvis og i forhold til andre avvik. Dette følger av kravforskriften § 7-4 første ledd.

Hva vi fant under tilsynet

1. Sporveien Trikken AS kan ikke vise til dokumentert vurdering knyttet til oppdatering av overordnet risikoanalyse 2018 (dok.nr.19-00609-1) i ledelsens gjennomgåelse, ref. dokumentet S-P-2 *Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS* (D10577), kapittel 1.2. står det: *Behov for oppdatering av overordnet risikoanalyse skal vurderes i ledelsens gjennomgåelse årlig*
 - A. Det er ikke vurdert behov for oppdatering av overordnet risikoanalyse 2018 (dok.nr.19-00609-1) i ledelsens gjennomgåelse i 2021, 2022 eller 2023, ref. møtoreferater.

- B. I intervju fremkom det at behov for oppdatering av overordnet risikoanalyse 2018 (dok.nr.19-00609-1) er vurdert av trafikksikkerhetsavdelingen, men denne vurderingen er ikke dokumentert.

Merknad: Under tilsynet har ledergruppen hatt ledermøte, hvor behov for oppdatering av overordnet risikoanalyse ble vurdert. Malen for ledelsens gjennomgåelse har også blitt oppdatert til å omfatte dette.

Virksomhetens uttalelse til varsel om vedtak

Vi har mottatt følgende uttalelse og tilbakemelding til varsel om vedtak:

«Dokumentasjon som sikrer at interne bestemmelser følges og avvik behandles ble tilsendt Statens jernbanetilsyn i forkant av tilsynet, jf. blant annet S-S12-1-1 'Avviksbehandling for trafikksikkerhet og sikring i Trikken', S-L4-2-1 'Revisjonsplanlegging og -oppfølging Trikken' samt S-L4-1-1 'Ledelsens gjennomgåelse jernbanelovgivningen Trikken'.

Ved en inkurie ble ikke bestemmelser i S-P-2 'Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS' overført til prosedyre S-L4-1-1 'Ledelsens gjennomgåelse jernbanelovgivningen Trikken' med tilhørende mal. Mal har blitt oppdatert og tilsendt Statens jernbanetilsyn i forbindelse med tilsynet og vurdering dokumentert, jf. vedtak 2, og det foreligger ingen avvik fra kravforskriften § 7-4 første ledd.

Det varslede vedtaket anses å ha lagt feil fakta til grunn og ansees som urimelig og unødvendig.»

Vår vurdering

Regelverket sier at dere skal registrere og følge opp avvik fra interne bestemmelser. Det skal tas stilling til avvikenens betydning for sikkerheten, både enkeltvis og i forhold til andre avvik.

Under tilsynet fant vi at dere under ledelsens gjennomgåelse de siste tre år ikke har vurdert om overordnet risikoanalyse skal oppdateres – beskrevet i dokumentet S-P-2 Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS.

Dere skriver i uttalelsen til varselet om vedtak at vi skal ha mottatt S-L4-2-1 Revisjonsplanlegging og -oppfølging Trikken. Vi kan ikke se å ha mottatt dokumentet S-L4-2-1 verken i første oversendelse av dokumentasjon eller i senere oversendelser. Dere oppgir videre at ved en inkurie ble ikke bestemmelser i S-P-2 Sikkerhetsstyring i Sporveien Trikken AS overført til prosedyre S-L4-1-1 Ledelsens gjennomgåelse jernbanelovgivningen Trikken med tilhørende mal. Oppdatert S-L4-1-V-1 Skjema for ledelsens gjennomgåelse jernbanelovgivningen Trikken ble fremvist under intervjuet med oppdatert tekst, men oppdatert versjon av dokumentene S-L4-1-1 eller S-L4-1-V-1 er ikke oversendt oss under tilsynet. Vi har under tilsynet sett på ledelsens gjennomgåelse for de tre siste årene (2021–2023). I løpet av denne perioden er ikke kravet til vurdering av overordnet risikoanalyse gjennomført. Ifølge versjonsloggen i S-P-2 kom dette kravet inn i versjon 2.0 den 11.09.2019. Skjema for ledelsens gjennomgåelse (S-L4-1-V-1) er etablert 17.10.2022 som versjon 1.0. Prosedyre S-L4-1-1 Ledelsens gjennomgåelse jernbanelovgivningen Trikken har versjon 7.01 og er datert 30.09.2022. Trikken har dermed hatt kravet siden høsten 2019, og dere har ikke avdekket at kravet ikke er oppfylt og derfor ikke avviksbehandlet.

Sporveien Trikken AS har dermed ikke fulgt egne bestemmelser, og det er ikke tatt stilling til avvikets betydning for sikkerheten, eller betydningen knyttet til andre avvik. Dette er et avvik fra interne bestemmelser, og et avvik fra kravforskriften § 7-4 første ledd.

Basert på vår vurdering av deres uttalelse har vi justert ordlyden på det varslede vedtaket.

4. Vedtak om effektevaluering

Vi har fattet følgende vedtak:

Sporveien Trikken AS skal innen 21.02.2025 redegjøre for hvordan dere sikrer at dere følger egne prosedyrer for effektevaluering av tiltak ved jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser.

Sporveien Trikken AS skal innen 21.02.2025 oversende effektevaluering av tiltak ved jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser for perioden 01.01.2022–31.12.2023.

Hva regelverket sier

Etter kravforskriften § 7-2 tredje ledd skal tiltakene etter jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser følges opp og effekten av tiltakene evalueres.

Etter kravforskriften § 7-4 andre ledd skal jernbanevirksomheten rette avvik, avdekke årsakene til avvikene og iverksette tiltak for å hindre gjentakelse. Tiltakene skal følges opp og effekten av tiltakene evalueres.

Hva vi fant under tilsynet

1. Sporveien Trikken AS har mangler ved evaluering av effekt av tiltak etter jernbanehendelser og avvik fra jernbanelovgivningen.
 - A. Det kom frem i intervjuer at evaluering av effekt av tiltak kun blir gjort etter alvorlige jernbanehendelser og ulykker, og først er påbegynt i 2024. Sporveien Trikken AS har avholdt ett møte i 2024 om evaluering av effekten av tiltak etter alvorlige jernbanehendelser og ulykker.
 - B. Det kom frem i intervjuer at evaluering av effekt av tiltak er gjort for 67 tiltak ved alvorlige jernbanehendelser og ulykker fra 01.01.2022. Møtet og evalueringen er ikke ferdigstilt og dokumentert.
 - C. Det kom frem i intervjuer at evaluering av effekt av tiltak etter tilsyn fra eksterne ikke gjøres.

Merknad: SJT har gitt en observasjon på evaluering av effekt av tiltak i vårt forrige tilsyn, i 2022.

Virksomhetens uttalelse til varsel om vedtak

Vi har mottatt følgende uttalelse og tilbakemelding til varsel om vedtak:

«Observasjon fra forrige tilsyn har blitt fulgt opp, er under integrering iht. angitte kriterier i tilsendt prosedyre S-S12-1-1 Avviksbehandling for trafiksikkerhet og sikring i Trikken som etterspørres i vedtaket.

Vurdering av tiltakenes effekt er ikke avgrenset til å huke av knappen «Bør effekten av tiltaket følges opp» i tiltaksfeltet i Synergi. Sporveiens Trikkens sikkerhetsnøkkeltall, eksempelvis

sikkerhetsindeksen, samt dokumentert håndtering av hendelser dokumenterer at effekten av tiltak følges opp og styringssystem er tilpasset virksomhetens art og omfang. Det er Sporveien Trikken som har kompetanse til å gjennomføre en slik vurdering.

Det ble vist under revisjonen at vi er i gang med å analysere effekten av tiltak registrert i synergi jf. S-S12-1-1, men at dette ikke er ferdigstilt. Dette er naturlig da man må samle statistikk før man kan evaluere effekten. Vi vil selvfølgelig oversende effekt av tiltaksanalysen når den er ferdigstilt på nyåret.

Feil fakta blitt lagt til grunn for varsel om vedtak da det ikke kan ikke dokumenteres manglende evaluering av effekt av tiltak som et avvik fra kravforskriften § 7-2 andre ledd og § 7-4 andre ledd.»

Vår vurdering

Sporveien Trikken AS fikk ved vårt tilsyn i 2022 notert tre punkter under «andre forhold». Ett av disse handlet om prosessen for evaluering av effekten av utførte tiltak relatert til avvik, hendelser og ulykker. Dere har i 2024 påbegynt evalueringen av effekt, og det er gjort for 67 tiltak ved alvorlige jernbanehendelser og ulykker siden 01.01.2022, men arbeidet er ikke slutført og dokumentert.

Prosedyre S-S12-1-1 *Avviksbehandling for trafikk sikkerhet og sikring i Trikken* er oppdatert til også å inkludere effektevaluering siden tilsynet i 2022, og det ble opplyst i intervju at det er lagt inn en knapp i Synergi hvor det skal hukes av for om effekten av tiltaket skal følges opp. Dette gjelder for hendelser med stort skadepotensial eller faktisk skade, det vil si alvorlige jernbanehendelser og ulykker. Sporveien Trikken AS vurderer jernbanehendelser gjennom trendanalyser, ledelsens gjennomgåelse og overordnede vurderinger.

Under tilsynet ble vi opplyst om at evaluering av effekt kun gjøres for alvorlige jernbanehendelser og ulykker, og ikke for jernbanehendelser. Dette arbeidet er påbegynt i 2024 etter at det ble notert som punkt under «andre forhold» i vårt tilsyn i 2022. Det ble også opplyst om at effektevaluering heller ikke gjøres ved avvik fra eksterne tilsyn.

Dere skriver i uttalelsen til varselet om vedtak at observasjon fra forrige tilsyn har blitt fulgt opp, og er under integrering iht. angitte kriterier i tilsendt prosedyre S-S12-1-1 *Avviksbehandling for trafikk sikkerhet og sikring i Trikken*. Som vi skriver over ser vi at S-S12-1-1 er oppdatert etter vårt forrige tilsyn, og vi skriver også at dere har startet med arbeidet. Dere kunne likevel ikke dokumentere dette arbeidet to år etter vårt forrige tilsyn. Vi etterspør ikke prosedyre S-S12-1-1 *Avviksbehandling for trafikk sikkerhet og sikring i Trikken* i vårt vedtak, men en *redegjørelse* for hvordan dere sikrer at dere følger egne prosedyrer for effektevaluering av tiltak ved jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser.

Basert på vår vurdering av deres uttalelse har vi ikke funnet grunn til å endre på det varslede vedtaket.

Manglende evaluering av effekt av tiltak er et avvik fra kravforskriften § 7-2 andre ledd og § 7-4 andre ledd.

Andre forhold

Vi har notert ett forhold som ble avdekket under tilsynet og som kan utvikle seg til å bli avvik dersom forholdet ikke følges opp av dere. Følgende andre forhold ble notert:

Rapportering

Verkstedet bruker systemet IFS for å registrere feil på vognmateriell. Av disse feilene er det noen som kan påvirke sikkerheten. Disse skal rapporteres inn i Sporveien Trikken AS' synergisystem. Vi merker oss at det er mulig å kvalitetssikre denne rapporteringen bedre for å unngå underrapportering.

1. Sporveien Trikken AS har ikke et dokumentert system som sikrer at alle avvik på vognmateriell med betydning for sikkerheten som oppdages under vedlikehold, meldes fra IFS til Synergi.

Merknad 1: Det kom frem under intervjuer at det er mulig underrapportering av hendelser med betydning for sikkerheten fra leverandører til Synergi.

Merknad 2: Det kom frem under intervjuer at rapporteringspliktige hendelser fra IFS vurderes etter en liste med kriterier om hva som meldes fra IFS til Synergi.

Virksomhetens uttalelse til andre forhold

Vi har mottatt følgende uttalelse og tilbakemelding til andre forhold:

«Jernbanelovgivningen med tilhørende forskrifter stiller ikke direkte krav til rapportering av tilstander fra vedlikehold av kjøretøy og infrastruktur som jernbanehendelser mv., jf. Statens jernbanetilsyns veiledning om Oppfølging av avvik og uønskede hendelser.

Sporveien Trikken har et dokumentert styringssystem som er tilpasset virksomhetens art og omfang og kompetanse til å vurdere tilstander med betydning for sikkerheten som oppdages under vedlikehold. Tilstander på kjøretøy og infrastruktur iht. prosedyre S-S5-3-4 Rapportering av avvik på sporvogn samt S-S5-3-3 'Registrering av rapporteringspliktige saker fra IE i Synergi'.

Vi håper at vår uttalelse blir tatt til etterretning da de varslede vedtakene og andre forhold har lagt feil fakta til grunn, er unødvendige eller ansees som urimelige.»

Våre merknader til deres uttalelse om andre forhold

Det vi etterspør i dette funnet er kvalitetssikringen av rapporteringen fra verkstedet til deres synergisystem. Faktaene vi har benyttet for dette punktet er opplysninger i intervju, og presentert på sluttmøte, og vi betrakter disse opplysningene som korrekte.

Varslings- og rapporteringsforskriften, jf. kravforskriften, stiller krav til at jernbanehendelser skal rapporteres. En jernbanehendelse er definert som enhver annen uønsket hendelse enn en jernbaneulykke, som har sammenheng med jernbanedriften, og som innvirker på sikkerheten. Dette omfatter også tilstander fra vedlikehold på infrastruktur og kjøretøy og som kan virke inn på sikkerheten. Dette kan for eksempel inntreffe dersom tekniske feil som påvirker sikkerheten

først blir avdekket under ordinært vedlikehold på infrastruktur og vedlikehold av kjøretøy på verksted.

Basert på vår vurdering av deres uttalelse har vi ikke funnet grunn til å endre på andre forhold.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

20.12.2024

Øystein Ravik
Avdelingsdirektør, tilsyn

Erik Eie
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

I henhold til jernbaneloven¹ § 11 kan vi føre tilsyn og fatte vedtak. Vi varsler om vi vil fatte vedtak etter forvaltningsloven² § 16. Vedtak om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i jernbaneloven § 11.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Hvordan kan dere sende dokumentasjon?

Vennligst send deres dokumentasjon ved å benytte skjemaløsningen på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#). Oppgi rapportnummer ved innsending av dokumentasjon.

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Vennligst angi tilsynsnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) LOV-2021-06-11-87 01.07.1993

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021